

KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU
BOSNE I HERCEGOVINE

ISPIT ZA STJECANJE PROFESIONALNOG ZVANJA
CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA
(ISPITNI TERMIN: NOVEMBAR/STUDENI 2025. GODINE)

PREDMET 7:
FINANSIJSKO/FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE 2

I – TEST PITANJA

1. Koeficijent obrta zaliha materijala se računa kao:

- a) saldo dobavljača / saldo kupaca
- b) nabavljene zalihe materijala / neto prodaja
- c) nabavna vrijednost utrošenog materijala / prosječne zalihe materijala
- d) prosječne zalihe materijala / nabavna vrijednost utrošenog materijala

2. Šta od sljedećeg predstavlja primjere novčanih tokova iz investicijskih aktivnosti:

- a) plaćanja dobavljačima za nabavku materijala
- b) priljevi po osnovi prodaje dijelova poduzeća
- c) povećanje uloga vlasnika u novcu
- d) kupovina dionica druge pravne osobe koje se namjeravaju držati duže od 12 mjeseci

3. Pozitivni efekti revalorizacije u skladu s MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema* evidentiraju se:

- a) isključivo u korist prihoda od usklađivanja vrijednosti imovine
- b) isključivo u korist revalorizacijskih rezervi
- c) u korist neraspoređene dobiti, osim do iznosa prethodno priznatog umanjenja vrijednosti imovine po osnovi revalorizacije, uključenog u bilans uspjeha
- d) u korist revalorizacijskih rezervi, osim do iznosa prethodno priznatog umanjenja vrijednosti imovine po osnovu revalorizacije, uključenog u bilans uspjeha

4. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zasnovani su na:

- a) obračunskoj računovodstvenoj osnovi
- b) gotovinskoj računovodstvenoj osnovi
- c) obračunskoj ili gotovinskoj računovodstvenoj osnovi po izboru privrednog društva
- d) prihodovnoj osnovi

5. Nabavna vrijednost opreme je 70.000 KM, a sadašnja vrijednost nakon 3 godine iznosi 40.000 KM. Testom obezvrjeđenja može se utvrditi da je nadoknadiiva vrijednost sredstva 30.000 KM. Razlika između knjigovodstvene i nadoknadiive vrijednosti od 10.000 KM:

- a) priznaje se kao prihod u bilansu uspjeha
- b) priznaje se direktno u bilansu stanja
- c) priznaje se kao rashod od obezvrjeđenja (umanjenja vrijednosti)
- d) knjiži se kao revalorizacijska rezerva

6. Označi oblik/e koji pripadaju nematerijalnoj imovini:

- a) patenti
- b) franšize
- c) licence
- d) autorska prava

7. Privredno društvo je posjeduje zemljište i građevinske objekte i drži ih u svrhu iznajmljivanja ili radi porasta vrijednosti, a ne radi upotrebe u proizvodnji i isporuci roba i usluga ili u administrativne svrhe. Ove nekretnine privredno društvo treba:

- a) knjižiti u vanbilansnoj evidenciji
- b) posebno iskazati u bilansu stanja jer se radi o investicijskim nekretninama
- c) iskazati u okviru pozicije građevinski objekti u bilansu stanja iako se radi o investicijskim nekretninama
- d) iskazati u okviru pozicije građevinski objekti u bilansu stanja jer nisu u pitanju investicijske nekretnine

8. VET d.d. razmijenilo je poslovni prostor koji je davao u zakup za licencu. Procjena je da će navedena transakcija povećati buduće tokove gotovine društva. Procijenjena vrijednost poslovnog prostora je 320.000 KM, dok je fer vrijednost licence 328.000 KM. Društvo će:

- a) priznati dobitak od 8.000 KM
- b) iznos od 8.000 KM knjižiti na revalorizacijske rezerve
- c) napraviti zabilješku u vanbilansnoj evidenciji
- d) opozvati ovu transakciju jer nematerijalno sredstvo ne može biti stečeno u razmjeni s drugim sredstvima

9. MSFI za MSS:

- a) ne dozvoljava priznavanje interno generirane nematerijalne imovine
- b) dozvoljava priznavanje interno generirane nematerijalne imovine
- c) dozvoljava priznavanje interno generirane nematerijalne imovine samo u slučaju da ista služi za obavljanje osnovne djelatnosti
- d) daje pravo direktoru privrednog društva da procijeni interno generiranu nematerijalnu imovinu

10. Zaokruži tačne tvrdnje:

- a) Direktna metoda tokova gotovine predstavlja metodu koja prikazuje bruto priljeve i odljeve od poslovnih aktivnosti na način da prihode i rashode iz poslovnih aktivnosti iz bilanca uspjeha preračunava u priljeve i odljeve.
- b) Indirektna metoda tokova gotovine prikazuje neto tokove gotovine iz poslovnih aktivnosti na način da neto dobit iz bilanca uspjeha korigira za iznos prihoda koji je nastao u toku obračunskog perioda, a nije naplaćen, odnosno iznos troškova koji nisu doveli do odljeva gotovine.
- c) Gotovinski ekvivalenti predstavljaju kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu podložna značajnom riziku promjene vrijednosti.
- d) Gotovinski ekvivalenti predstavljaju kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine, a podložna su značajnom riziku promjene vrijednosti

11. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ("bilanca uspjeha / izvještaj o ukupnom rezultatu") društvo je iskazalo neto dobit od neprekinutog poslovanja u iznosu 100.000 KM, neto gubitak od prekinutog poslovanja u iznosu 125.000 KM i neto ostalu sveobuhvatnu dobit u iznosu 50.000 KM. Na osnovu navedenog:

- a) neto dobit perioda iznosi 25.000 KM
- b) neto gubitak perioda iznosi 25.000 KM
- c) ukupna neto sveobuhvatna dobit iznosi 25.000 KM
- d) ukupni neto sveobuhvatni gubitak iznosi 25.000 KM

12. Prema MRS 1 – *Prezentacija financijskih izvještaja* komponente ostale sveobuhvatne dobiti uključuju i:

- a) promjene revalorizacijskih rezervi nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme
- b) dobitke ili gubitke proizašle iz ponovnog mjerenja imovine koja je klasificirana kao investicijske nekretnine
- c) dobitke ili gubitke od promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasničke instrumente koji nisu namijenjeni za trgovanje
- d) dobitke ili gubitke od financijske imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

13. Prema MRS-u 20 – *Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći*:

- a) državna bespovratna davanja povezana s imovinom, uključujući nenovčana bespovratna davanja po fer vrijednosti, prezentiraju se u izvještaju o financijskom položaju (bilanci stanja) ili kao odgođeni prihod po osnovu tih davanja ili tretiranjem kao odbitne stavke pri izračunavanju knjigovodstvenog iznosa imovine
- b) državna bespovratna davanja povezana s imovinom uključujući nenovčana bespovratna davanja po fer vrijednosti, prezentiraju se kao dio dobiti ili gubitka (u bilanci uspjeha)
- c) bespovratna davanja povezana s prihodom prezentiraju se kao dio dobiti ili gubitka; alternativno, takva davanja se prikazuju kao odbitne stavke za iskazane povezane rashode
- d) potraživanje za državno davanje koje je nadoknada za rashode ili gubitke koji su već nastali, ili koje ima svrhu pružanja trenutne financijske podrške subjektu bez budućih povezanih troškova, priznaje se u dobit ili gubitak perioda u kojem je nastalo takvo potraživanje

14. Na dan 31.12. 2024. godine, zalihe robe «r» su bile iskazane po nabavnoj vrijednosti od 100 KM/kom. U januaru/siječnju 2025. godine, prodaja robe «r» je vršena po cijeni od 95 KM/kom (bez PDV-a). Navedeni događaj, u financijskim izvještajima za 2024. godinu treba tretirati na sljedeći način:

- a) zalihe robe «r» na 31.12.2024. u bilanci stanja trebaju se prikazati po nabavnoj vrijednosti od 100 KM/kom.
- b) zalihe robe «r» na 31.12.2024. u bilanci stanja treba prikazati po neto prodajnoj vrijednosti od 95 KM/kom
- c) o navedenom događaju nakon izvještajnog perioda treba se objaviti u bilješkama uz financijske izvještaje za 2024. godinu
- d) o navedenom događaju nakon izvještajnog perioda se ne zahtijevaju informacije u financijskim izvještajima za 2024. godinu

15. Prema MRS-u 8, na teret ili u korist akumulirane (neraspoređene) dobiti trebaju se priznati (i iskazati u izvještaju o promjenama na kapitalu), materijalno značajni učinci koji su nastali po osnovu:

- a) promjena u računovodstvenim procjenama
- b) promjena u računovodstvenim politikama
- c) ispravaka grešaka nastalih u ranijim periodima
- d) ispravaka grešaka nastalih u tekućem periodu

16. Društvo «BY» d.d. je u 2025. godini donijelo odluku o rasporedu dobiti iz 2024. godine u iznosu od 125.000 KM prema kojoj se 20% raspoređuje u zakonske rezerve, 30% za dividendu dioničarima, dok se preostalih 50% zadržava kao neraspoređena dobit. Temeljem ove odluke, ukupni kapital društva se:

- a) povećao za 37.500 KM
- b) smanjio za 37.500 KM
- c) smanjio za 62.500 KM
- d) smanjio za 125.000 KM

17. Prema MSFI 9 – *Financijski instrumenti*, na osnovu poslovnog modela za upravljanje i ugovornih značajki novčanih tokova, subjekt financijsku imovinu na:

- a) financijsku imovinu po amortiziranom trošku
- b) financijsku imovinu po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
- c) financijsku imovinu po fer vrijednost kroz dobiti ili gubitak
- d) financijsku imovinu raspoloživu za prodaju

18. Amortizacija se ne obračunava na:

- a) nekretnine koje vlasnik koristi u proizvodnji proizvoda ili isporuci roba ili usluga ili za administrativne svrhe i koje nakon početnog priznavanja mjeri po modelu revalorizacije
- b) nekretnine koje su nabavljene isključivo radi dalje prodaje
- c) investicijske nekretnine koje se nakon početnog priznavanja mjere po trošku nabave
- d) investicijske nekretnine koje se nakon početnog priznavanja mjere po fer vrijednosti

19. Prema Odjeljku 18 – *Nematerijalna imovina osim goodwilla* MSFI-ija za MSS:

- a) nematerijalna imovina na kraju svakog izvještajnog perioda može se mjeriti po trošku (umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja) ili po revaloriziranoj vrijednosti (koja predstavlja njenu fer vrijednost na datum revalorizacije umanjenu za svaku naknadnu akumuliranu amortizaciju i sve naknadne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti)
- b) nematerijalna imovina na kraju svakog izvještajnog perioda mjeri se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja (nematerijalna imovina ne mjeri se prema modelu revalorizacije)
- c) izdaci iz faze razvoja internog projekta mogu se priznati kao imovina ako ispunjavanju uvjete propisane standardom
- d) interno nastali izdaci u vezi nematerijalne imovine, uključujući sve izdatke za istraživanje i razvoj, priznaju se kao rashod u trenutku nastanka (osim ako isti ne čine dio troška nabave neke druge imovine)

20. Prema Odjeljku 23 – *Prihodi* MSFI-ija za MSS, prihodi od kamata i dividendi priznaju se po sljedećim osnovama:

- a) kamate se priznaju na obračunskoj osnovi u skladu sa suštinom relevantnog ugovora
- b) kamate se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope
- c) dividende se priznaju kad su naplaćene
- d) dividende se priznaju kad je ustanovljeno dioničarevo pravo na primitak plaćanja

II – ZADACI

Zadatak broj 1

U 2024. godini “Presing” d.o.o. evidentiralo je sljedeće podatke:

1.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	1.000.000
2.	Prihodi od subvencija	20.000
3.	Pozitivne kursne razlike	10.000
4.	Prihodi od povećanja vrijednosti stalne imovine	15.000
5.	Troškovi materijala	200.000
6.	Troškovi zarada i naknada zarada	300.000
7.	Troškovi proizvodnih usluga	20.000
8.	Troškovi amortizacije	50.000
9.	Rashodi kamata	15.000
10.	Početno stanje zaliha nedovršene proizvodnje	80.000
11.	Krajnje stanje zaliha nedovršene proizvodnje	70.000
12.	Početno stanje gotovih proizvoda	50.000
13.	Krajnje stanje gotovih proizvoda	80.000
14.	Troškovi uprave i administracije	80.000
15.	Troškovi prodaje (distribucije)	75.000

Stopa poreza na dobit je 10% (nema porezno nepriznatih rashoda ni poreznih olakšica).

Vaš zadatak je da sastavite bilans uspjeha preduzeća “Presing” d.o.o. za period 01.01. - 31.12. 2024. godine:

- a) po metodi ukupnih troškova (metodi vrste rashoda) (10 bodova)
b) po metodi troškova prodanih učinaka (prema funkciji rashoda) (10 bodova)
-

Zadatak broj 2

Za potrebe obavljanja vlastite proizvodne djelatnosti tokom **2022.** godine nabavljena je proizvodna hala. U nabavku je uloženo **2.340.000 KM** računajući i PDV obračunat od strane izvođača radova. Izvršen je tehnički prijem objekta i hala je **1.10.2022.** godine stavljena u upotrebu. Procijenjeni korisni vijek hale je **50** godina. Amortizacija se vrši linearnom metodom. Procijenjena rezidualna vrijednost iznosi **200.000 KM**.

U toku 2023. godine uprava poduzeća odlučuje da izabere **metodu revalorizacije** kao metodu vrednovanja svojih nekretnina. Procijenjena fer vrijednost proizvodne hale na dan **31.12.2023.** godine iznosi **2.000.000 KM**. Procijenjena fer vrijednost hale na dan **31.12.2024.** godine iznosi **1.800.000 KM**.

- a) **Koliko iznosi bilansna vrijednost proizvodne hale na kraju 2022. godine?**

U skladu sa kojim MRS/MSFI i kojom osnovicom za vrednovanje iz Konceptualnog okvira bi trebalo izvršiti njeno vrednovanje za potrebe prezentacije u bilansu stanja na dan **31.12.2022. godine?** (4 boda)

- b) **Koliko iznosi bilansna vrijednost proizvodne hale na kraju 2023. godine, a koliko na kraju 2024. godine?**

U skladu sa kojim MRS/MSFI i kojom osnovicom za vrednovanje iz Konceptualnog okvira bi trebalo izvršiti njeno vrednovanje za potrebe prezentacije u bilansima stanja na dan **31.12.2023., odnosno 31.12.2024. godine?** (6 bodova)

Zadatak broj 3

Društvo «XY» je u svojim finansijskim izvještajima prikazalo sljedeće informacije:

O P I S	I Z N O S
Početno stanje na računima novčanih sredstava	50.000 KM
Neto dobit razdoblja	100.000 KM
Troškovi amortizacije	30.000 KM
Rashodi od usklađivanja vrijednosti dugotrajne imovine	15.000 KM
Troškovi rezerviranja	20.000 KM
Prihodi od ukidanja neiskorištenih rezerviranja	8.000 KM
Dobici po osnovi prodaje opreme	7.000 KM
Pozitivne kursne razlike na novčanim sredstvima u stranoj valuti	5.000 KM
Početno stanje zaliha	150.000 KM
Krajnje stanje zaliha	140.000 KM
Početno stanje potraživanja od kupaca	80.000 KM
Krajnje stanje potraživanja od kupaca	85.000 KM
Početno stanje obaveza prema dobavljačima	75.000 KM
Krajnje stanje obaveza prema dobavljačima	65.000 KM
Početno stanje obaveza za plaće	20.000 KM
Krajnje stanje obaveza za plaće	25.000 KM
Početno stanje obaveza za kamate po kreditima	10.000 KM
Krajnje stanje obaveza za kamate po kreditima	15.000 KM
Rashodi kamata (po kreditima) u periodu	45.000 KM
Primici od prodaje opreme	20.000 KM
Avansi isplaćeni za nabavku opreme	40.000 KM
Priljevi gotovine po osnovi (od banke) odobrenih dugoročnih kredita	80.000 KM
Početno stanje obaveza za dividende	20.000 KM
Krajnje stanje obaveza za dividende	30.000 KM
Dividende objavljene u periodu	40.000 KM

Sastavite izvještaj o novčanim (gotovinskim) tokovima (u skladu s odredbama MRS-a 7 i Odjeljka 7 MSFI-ija za MSS) **primjenom indirektne (neizravne) metode kvantifikacije novčanih tokova**, ako se **plaćene kamate** po kreditima **klasificiraju** kao **novčani tokovi od finansijskih aktivnosti**.

(20 bodova)

Zadatak broj 4

Na dan 1.10.2025. godine društvo "X" je na zalihama imalo 100 komada proizvoda "P" po cijeni proizvodnje od 140,00 KM/kom. Tokom mjeseca društvo je evidentiralo sljedeće promjene na zalihama gotovog proizvoda "P":

- 1) Predatnicom br. 1 predano je iz pogona u skladište 150 komada proizvoda «P» čija je cijena proizvodnje 150,00 KM/kom.
- 2) Otpremnicom br. 1 izdano je iz skladišta kupcu «K» 200 komada proizvoda «P». Ispostavljena je faktura na 42.120 KM (vrijednost isporuke 36.000 KM + 6.120 KM PDV-a).
- 3) Predatnicom br. 2 predano je iz pogona u skladište 180 komada proizvoda «P» čija je cijena proizvodnje 155,00 KM/kom.
- 4) Predatnicom br. 3 predano je iz pogona u skladište 125 komada proizvoda «P» čija je cijena proizvodnje 160,00 KM/kom.
- 5) Otpremnicom br. 2 izdano je iz skladišta kupcu «K» 150 komada proizvoda «P». Ispostavljena je faktura na 31.590 KM (vrijednost isporuke 27.000 KM + 4.590 KM PDV-a).

Društvo "X" zalihe gotovih proizvoda vodi po stvarnim cijenama proizvodnje.

Vaš zadatak je:

- a) Izračunati trošak prodanih zaliha gotovih proizvoda primjenom metode ponderirane prosječne cijene, ako se zalihe prate prema periodičnom (diskontinuiranom) sistemu obračuna troškova. (5 bodova)**
- b) Izračunati trošak prodanih zaliha gotovih proizvoda primjenom FIFO metode, ako se zalihe prate prema stalnom (kontinuiranom) sistemu obračuna troškova. (5 bodova)**